

2 Pūkenga tuku iho

Mahere wātū

Ngā karere matua

- He pūkenga, he āhuatanga ōku e ōrite ana ki ērā o ōku tūpuna.
- Kei te mōhio au he mea nui te kōwhiri huarahi aramahi e rite ana ki ōku pūkenga, kaingākau, uara anō hoki.
- Kei te mōhio kei te huri tonu ngā aramahi i roto i te wā.

Te raupapa wātū

E rua ngā ngohe o tēnei wātū, kotahi e pā ana ki ngā kōtaha aramahi, me tētahi atu, he kōwhiringa, e pā ana ki te rangahau tūpuna.

1. Ngā kōtaha aramahi tūpuna

Whakaaturia ngā pānui whakaahua kōtaha aramahi Tūpuna e ono i roto i te rūma. Matapakia ngā momo pūkenga ka hiahiatia mō te whakaterere mai me te pūwhenua ki konei i te wā i ō tūpuna. Tautuhia ngā mahi a ngā tangata i runga i te waka. Tirohia ngā pānui whakaahua me te hono i ērā ki ngā tūnga o ngā tangata i te waka, hei tauira, te kaihi, te kaiwhakaterere, te tohunga, te rata, te kaiwhakangahau.

Pānuitia ā-wahatia ngā kōtaha aramahi, ka tono i ngā rangatahi kia tū ki te taha o ngā kōtaha kua kōwhiri rātou mēnā i reira rātou i neherā. Matapakitia ngā pātai nei.

a. He aha pea ngā momo mahi kua mahi koe i te haerenga mai mā runga waka?

Me mātau ki te whānuitanga o ngā pūkenga kua hiahiatia i taua wā. Kī atu ki ngā rangatahi, ko te tikanga hono ai te tangata ki te rua, te toru rānei o ngā kōtaha aramahi. Tonoa rātou kia neke ki tētahi atu kōtaha aramahi e aro ai rātou.

b. Me pohewa, kua ū te waka ki tōna ūnga.

- He aha ngā momo mahi kua mahia e tō rōpū kōtaha?
- Tonoa rātou kia neke ki tētahi atu kōtaha aramahi e aro ai rātou.

c. Hoki anō ki te ao e noho nei tātou.

He aha ngā momo mahi e arohia ana e koutou ko ērā o tō rōpū?

Ngā āheinga aramahi matua

Te whakawhanake pūkenga hanga me te mau ki tō ata takatika ā-hinengaro mōu anō.

Whakaatu mōhiotanga me te māramatanga ki ngā pūkenga, uara me ngā aronga aramahi.

Whakaatu mōhiotanga ki ngā panoni i te āhua o ngā mahi, taea noatia ngā panoni ki ngā tūnga ira tangata.

Ngā pātai matua

Ko tēhea te kōtaha aramahi he tata rawa ki tōu?

He aha ētahi momo aramahi e hono ana ki ō kaingākau?

Ngā rauemi tautoko

Kaiārahi PowerPoint 2

Ngā rauemi kaiārahi:

Te whakamārama ingoa kōtaha aramahi tūpuna me te Rangahau pānui whakaahua tūpuna

Ngohe rangatahi: Ngā pānui whakaahua kōtaha aramahi tūpuna

Ngohe rangatahi: Te rangahau tātauira pānui whakaahua tūpuna

Ngohe rangatahi:

Pūwhakamahere aramahi
Te haerenga hou (Wātū 1)

Whakatōmene whakaaro
aramahi Tahatū

Roanga

30-60 meneti

Rangatahi Futures

Ngā mahi a ngā tūpuna 2. Pūkenga tuku iho

Ngā rauemi kaiārahi: Ngā mahere wātū, Te whakamārama i ngā ingoa kōtaha aramahi tūpuna, Te rangahau pānui whakaahua tūpuna

2 Pūkenga tuku iho

Mahere wātū (e haere tonu ana)

2. Te rangahau tūpuna

Whakaaturia ngā tātauira pānui whakaahua Rangahau tūpuna, ka tā i ētahi hei whakaotinga mā ngā rangatahi.

- a. Tonoa ngā rangatahi kia kōwhiri i tētahi momo kōtaha aramahi mai i ngā tātauira pānui whakaahua Rangahau tūpuna, hei tauira, te ihu oneone, te kaiwhakaaro rānei.
 - Kōwhiria he tupuna, he tauira rānei nō tō rātou rohe tērā ka whakahihi, ka whakakipakipa rānei i a rātou. Tērā pea ka whakamahi rānei rātou i ngā tūpuna kei ngā pānui whakaahua aramahi.
 - Kimi whakaahua o te tūpuna, tauira rānei, ka tuhi i tōna ingoa.
 - Rangahaua ngā pūtake he pērā te hira me te hāngai ki te momo kōtaha aramahi kua kōwhiria.
- b. Tonoa ngā rangatahi kia whakaoti i tētahi tātauira mō tēnā tupuna, tauira rānei.
 - Tuhia tōna ingoa, ōna iwi me ngā tau e ora ana.
 - Tuhia he whakarāpopoto koi mōna, mō ngā mahi rānei e tino mōhiotia ana.
 - Whakakīa ngā pouaka mō ōna kaingākaoutanga, ōna pūmanawa me āna mahi.
- c. Ko te wāhanga whakamutunga ko tā te rangatahi tūhono ki tōna huarahi aramahi. Tonoa ngā rangatahi kia whakaoti i tō rātou wāhanga o ngā tātauira pānui whakaahua Rangahau tūpuna.
 - Whakakīa ngā pouaka ki ō rātou taipitopito ake.
 - Whakamahia aua taipitopito hei tautuhi i ngā kōwhiringa aramahi ka taea pea.
 - Waihangaia he mahere waiwai kei roto ko ngā hipanga mō taua huarahi.

Ka āhei rātou te tukurua i tēnei mahi ki taua anō kōtaha aramahi me tētahi tupuna rerekē, te tupuna ōrite rānei me tētahi kōtaha aramahi rerekē.

3. Tonoa ngā rangatahi kia whakaoti i te wāhanga rua, Te waka, o te pūwhakamahere aramahi Te haerenga hou.

Rangatahi Futures

Ngā mahi a ngā tūpuna 2. Pūkenga tuku iho

Ngā rauemi kaiārahi: Ngā mahere wātū, Te whakamārama i ngā ingoa kōtaha aramahi tūpuna, Te rangahau pānui whakaahua tūpuna

2 Pūkenga tuku iho

Rauemi kaiārahi: Te whakamārama i ngā ingoa kōtaha aramahi tūpuna

Ehara ngā kupu Māori i te whakamāoritanga tika pū o ngā kupu Ingarihi. Engari kua whakamahia kētia ngā huahuatai hei hopu me te kawhe i te hōhonutanga o te kupu Ingarihi.

Kiriawe – Toitoi manawa

Tētahi tangata ka whakakipakipa, ka whakatītina i ētahi atu. Ka taea e ia te hihiri, māna hoki e whakatauiria.

Ihu oneone – Ringa raupā

He tangata pukumahi, māna e whakapau kohakoha kia oti ai te mahi, ahakoa te uaua.

Kaiwhakahaere – Pou whirinaki

He tangata tōmau me te pono. Ka taea te whakawhirinaki ki a ia, māna ngā mahi e whakaoti.

Kaiāwhina – Whakaruruhau

He tangata ko tōna parapara he tiaki me te poipoi i ētahi atu. Tāwharau ai ia i ētahi atu i ngā wā o te hē, me te aro hoki ki ngā matea o ētahi atu.

Kaiauaa – Ringa rehe

Ko tētahi tangata e mōhiotia ana hei tangata tino tautōhito, tino kaiaka. Māna e hopu te whakaaro auaha me te whakaumu kia puta ai he mea ka whāwhāria.

Kaiwhakaaro – Ngākau pūmahara

He tangata mahara tonu. Māna he āhuatanga e tātari, ka huritao ki tōna takenga mai, me te whakaneinei i ngā putanga pea ka taea.

Rauemi kaiārahi: Te rangahau pānui whakaahua tūpuna

Ko te pūtake o tēnei ngohe hei whakatenatena rangatahi ki te tautuhi me te rangahau i tētahi tupuna, tauira rānei, e mōhiotia ana i tō rātou rohe.

Ka āhei te kaiārahi te kōwhiri i ētahi tūpuna, tauira rānei me te tukuatu ata ki runga i ngā pānui whakaahua, ka tā rānei i te whānuitanga o ngā tāngata hei kōwhiringa mā ngā rangatahi.

Ka āhei ngā rangatahi te tuhituhi ki runga i ngā tātauira pānui whakaahua hei tānga, ka tāuru tāhiko rānei i ngā mōhiotio.

E ono ngā pānui whakaahua tūpuna, me tētahi tauira kotahi. Mā ngā rangatahi e mau ngā pānui whakaahua kua oti.

Rangatahi Futures

Ngā mahi a ngā tūpuna 2. Pūkenga tuku iho

Ngā rauemi kaiārahi: Ngā mahere wātū, Te whakamārama i ngā ingoa kōtaha aramahi tūpuna, Te rangahau pānui whakaahua tūpuna